

LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖ
KOMMUNIKATIONSMINISTERIET

Hallituksen esitys eduskunnalle mikroliikkumista koskevaksi lainsäädännöksi (HE 12/2025 vp)

Liikenne- ja viestintävaliokunta 12.3.2025

Sofia Johansson ja Juuso Suomento
Tieto- ja turvallisuusosasto, tieliikenne- ja kuljetusketjut -yksikkö

Tausta

Esityksen tausta

Hallitusohjelma

- Luodaan mikroliikkumista (muun muassa sähköpotkulaudat) ohjaavaa lainsäädäntöä. Annetaan kaupungeille ja kunnille työkalut mikroliikkumisen hallintaan.
- Hallitus asettaa liikenneturvallisuuden parantamisen tavoitteeksi, ettei Suomessa tapahdu liikennekuolemia vuonna 2050.
- Selvitetään ja vähennetään hallinnollisia menettelykäytäntöjä ja muuta poliisin byrokratiaa oikeusturvaa vaarantamatta. Rikosprosessin viimesijaisuus varmistetaan.

Liikenneturvallisuusstrategia 2022-2026

- Strategian toimenpideohjelmassa on useita mikroliikkumista koskevia toimenpiteitä
- Strategia ohjaa liikenneturvallisuustyötä kokonaisvaltaisesti
- Tavoitteena vakavien loukkaantumisten ja liikennekuolemien vähentäminen

Tunnistettut ongelmat

- Onnettomuudet, vaaratilanteet, esteettömyysongelmat, ongelmat katujen kunnossa- ja puhtaanapidolle, terveydenhuollon kuormitus ja kustannukset yhteiskunnalle
- Suomessa vakavasti loukkaantuneista tienkäyttäjistä noin 45 % on suojattomia tienkäyttäjiä (noin 350 vakavaa loukkaantumista vuosittain)
- Tilastointi on puutteellista ja lievät loukkaantumiset eivät näy tilastoissa
- Nykysäätely on puutteellista päihtyneenä ajamisen osalta. Lisäksi kunnilla ei ole nykyisin riittävän tehokkaita keinoja mikroliikkumisen ohjaamiseen

Kuolemat

Pyöräilijät: keskimäärin 8 vuodessa

Kevyen sähköajoneuvon kuljettajat: 1 henkilö 10 miljoonaa matkaa kohti

Osasto- tai erikoissairaanhoidon vaativat loukkaantumiset (arvio vuosittain)

Pyöräilijät: 7 200

Päihtyneiden osuus: 20–30 %

Kevyen sähköajoneuvon kuljettajat: 1 600

Päihtyneiden osuus: 45–50 %

Sivullisille aiheutettuja vammoja noin 5–15 %

Kustannukset päihdeonnettomuuksista (arvio vuosittain)

noin 500 miljoonaa euroa

Kevyet ajoneuvot

- **Polkupyörä ja sähköavusteinen polkupyörä**
- **Kevyt sähköajoneuvo**
 - Mm. sähköpotkulaudat
 - Sähkömoottorilla varustettu ajoneuvo
 - Rakenteellinen nopeus enintään 25 km/h
 - Paino tavallisesti 20–80 kg
- **Moottorilla varustettu polkupyörä**
 - Moottori voi toimia ilman polkemista, mutta sen on kytkeydyttävä pois päältä nopeuden saavuttaessa 25 km/h
 - Paino tavallisesti yli 20 kg

Mikroliikennelupasääntely

Liikennepalvelulaki ja ajoneuvojen siirtolaki

Luvanvaraisuus

- Mikroliikennepalvelun tarjoaminen olisi jatkossa luvanvaraista
- Yhteiskäyttöisten polkupyörien, kevyiden sähköajoneuvojen (esimerkiksi sähköpotkulautojen) sekä moottorilla varustettujen polkupyörien vuokralle tarjoaminen kunnan hallinnoimalla alueella edellyttäisi, että palveluntarjoajalla on voimassa oleva **mikroliikennelupa**
- Laissa säädettäisiin luvan hakemisesta, myöntämisestä ja peruuttamisesta sekä muutoksenhausta mikroliikennelupaa koskevassa asiassa
- Kunta voisi liittää mikroliikennelupaan lupaehtoja
- Luvaton toiminta olisi sanktioitu

Luvan hakeminen ja myöntäminen

- Lupamenettely olisi yrityksille ja kunnille mahdollisimman kevyt
- Laissa säädettäisiin tiedoista, joita lupahakemukseen on liitettävä. Tiedoissa tapahtuneista muutoksista tulee ilmoittaa kunnalle
- Luvan myöntää se kunta, jonka alueella ajoneuvoja tarjotaan vuokralle
- Lupa on voimassa enintään viisi vuotta sen myöntämisestä. Kunta määrittelee luvan voimassaolon pituuden kunnallisten olosuhteiden perusteella
- Luvan myöntämisen esteenä olisi liiketoimintakielto sekä kuluneen vuoden aikana tapahtunut luvan peruuttaminen

Lupaehdot

- Kunta voi liittää mikroliikennelupaan liikenneturvallisuuden, liikenteen esteettömyyden taikka kadun tai muun yleisen alueen kunnossa- ja puhtaanapidon kannalta **tarpeellisia** ajallisia tai alueellisia ehtoja, jotka koskevat vuokrattavien ajoneuvojen:
 - 1) **ajonopeuksia;**
 - 2) **pysäköintiä; ja**
 - 3) **käyttöalueita**
- Kunta voi liittää lupaan liikenneturvallisuuden, liikenteen esteettömyyden taikka kadun tai muun yleisen alueen kunnossa- ja puhtaanapidon kannalta **välttämättömiä** ajallisia tai alueellisia ehtoja, jotka koskevat vuokrattavien ajoneuvojen:
 - 1) **lukumääriä;**
 - 2) **käyttöaikoja;**
 - 3) **käyttösovelluksen ominaisuuksia;**
 - 4) **kuljettajien ikävaatimuksia; ja**
 - 5) **käyttöä koskevien anonymisoitujen tietojen välittämistä kunnalle**

Lupaehdot

- Ehdotus antaisi kunnille työkalut mikroliikennepalveluiden ohjaamiseen lupaehtojen avulla
- Luvanhaltija asettaisi lupaehtojen mukaiset rajoitukset voimaan vuokrattaviin ajoneuvoihin asetettavilla teknisillä rajoituksilla
- Kaikkien lupaehtojen on oltava tarpeellisia tai välttämättömiä hyväksyttävän tavoitteen, eli liikenneturvallisuuden, liikenteen esteettömyyden tai kunnossa- ja puhtaanapidon turvaamiseksi
- Kunta voi perustellusta syystä muuttaa tai liittää mikroliikennelupaan uusia ehtoja, jos muutokset ovat liikenneturvallisuuden, liikenteen esteettömyyden taikka kunnossa- ja puhtaanapidon kannalta välttämättömiä

Luvan peruuttaminen, luvaton toiminta ja ajoneuvojen siirto

- Kunta valvoisi lupaehtojen noudattamista
- Jos luvanhaltija ei noudata lupaehtoja, kunta voi antaa huomautuksen ja kehottaa puutteiden korjaamiseen. Viime kädessä kunta voisi peruuttaa luvan
- Luvattomasta mikroliikennevälineiden vuokralle tarjoamisesta voitaisiin tuomita sakkoon tai vankeuteen enintään kuudeksi kuukaudeksi (luvaton ammattimaisen liikenteen harjoittaminen)
- Jos ajoneuvo on pysäköity mikroliikenneluvan lupaehtojen vastaisesti tai ilman voimassa olevaa mikroliikennelupaa, kunta tai kunnallinen pysäköinninvalvoja saa siirtää ajoneuvon välittömästi

Liikennejuopumussäätely

Tieliikennelaki

Kielto kuljettaa ajoneuvoa päihtyneenä

- Tällä hetkellä tieliikenteessä ei ole säädetty selkeää päihderajaa muun kuin moottorikäyttöisen ajoneuvon tai raitiovaunun kuljettamiseen
- Alkoholin suhteen säädettäisiin 0,5 promillen rajasta ja huumausaineiden suhteen nollarajasta
- Jatkossa olisi kiellettyä kuljettaa moottorilla varustettua polkupyörää tai kevyttä sähköajoneuvoa siten, että kuljettajan veren alkoholipitoisuus on vähintään 0,5 promillea, tai siten, että kuljettajan veressä on huumausaineen vaikuttavaa ainetta tai sen aineenvaihduntatuotetta
- Sääntely koskisi moottorilla varustetun polkupyörän ja kevyen sähköajoneuvon kuljettamista
- Sääntely koskisi sekä vuokratun että yksityisomisteisen ajoneuvon kuljettamista
- Kiellon rikkomisesta määrättäisiin 200 euron liikennevirhemaksu
- Tavoitteena on parantaa liikenneturvallisuutta vähentämällä päihtyneenä ajamista ja siitä aiheutuvia liikenneonnettomuuksia ja vaaratilanteita

Päihtymysvalvonta

- Tieliikennelaissa säädettäisiin kokeesta nautitun alkoholin tai muun huumausaineen toteamiseksi
- Kokeella tarkoitetaan nykyisin puhalluskoetta tai sylkitestiä
- Kokeeseen voisi määrätä polkupyörän, moottorilla varustetun polkupyörän tai kevyen sähköajoneuvon kuljettajan. Tällä hetkellä liikenteenvalvojalla ei ole oikeutta puhalluttaa näiden ajoneuvojen kuljettajia tieliikenteessä
- Koe tehdään kuljettajan päihtymystilan selvittämiseksi. Kokeella selvitetään mikroliikennevälineen kuljettajan ajokuntoa tieliikenteessä. Kokeen tekemistä ei ole kytketty yksittäisen teon selvittämiseen
- Kokeesta kieltäytyminen tulisi arvioitavaksi niskoitteluna
- Tavoitteena on mahdollistaa kuljettajan ajokunnon selvittäminen luotettavasti liikenneturvallisuuden varmistamiseksi
- Lisäksi säädettäisiin liikenteenvalvojan oikeudesta kieltää ja tarvittaessa estää polkupyörän, moottorilla varustetun polkupyörän tai kevyen sähköajoneuvon kuljettajan ajo, jos kuljettajan havaitaan nauttineen alkoholia ja päihtymys selvästi vaikuttaa kuljettajan ajokykyyn

Muut ehdotukset

Tieliikennelaki ja ajoneuvolaki

Muut ehdotukset

- Mikroliikenteen liikenneriikkomuksista määrättävää liikennevirhemaksua korotettaisiin 40 eurosta 60 euroon
- Mahdollistettaisiin 40 euron liikennevirhemaksun määrääminen kevyen sähköajoneuvon ja moottorilla varustetun polkupyörän kuljettajalle, omistajalle tai pysyvälle haltijalle ajoneuvolain rakennetta, varusteita tai kuntoa koskevien määräysten rikkomisesta
- Mahdollistettaisiin liikennevirhemaksun tavallinen tiedoksianto kaikille tienkäyttäjille
- Kevyen sähköajoneuvon ja moottorilla varustetun polkupyörän kuljettajan ja matkustajan olisi ajon aikana yleensä käytettävä suojakypärää
- Liikenteenohjauslaitteisiin lisättäisiin uusi kevyt sähköajoneuvo -lisäkilpi ja -tiemerkinä. Lisäksi uusi lisäkilpi ylijatketun jalkakäytävän osoittamiseen
- Jalankulkijan määritelmään lisättäisiin kevyen sähköajoneuvon ja moottorilla varustetun polkupyörän taluttaja

Voimaantulo ja siirtymäsäännökset

- Ehdotetaan, että lait tulisivat voimaan 1.5.2025
- Kunta voisi päätöksellään lykätä mikroliikenneluvan käyttöönottoa enintään vuoden 2026 alkuun. Tavoitteena on varmistaa, että kunnat ehtivät valmistella lupaprosessin ja lupaehdot
- Ylijatkettu jalkakäytävä tulisi osoittaa uudella lisäkilvellä laissa säädetyllä tavalla vuoden kuluessa lain voimaantulosta

LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖ
KOMMUNIKATIONSMINISTERIET

Kiitos!